

Genade in Galaten

Galaten 5:1 Christus heeft ons bevrijd om in vrijheid te leven. Houd dus stand en buig u niet opnieuw onder het juk van de slavernij. **2** Luister naar wat ik, Paulus, u te zeggen heb: als u zich laat besnijden, zal Christus al zijn waarde voor u verliezen. **3** Nogmaals verzeker ik iedereen die zich laat besnijden, dat hij verplicht is de hele wet na te leven. **4** Als u probeert door middel van de wet rechtvaardig te worden, is uw band met Christus verbroken en hebt u Gods genade verbeurd.

13 U bent geroepen om vrij te zijn, broeders en zusters. Maar gebruik die vrijheid niet als voorwendsel voor zelfzucht. Nee, wees elkaar juist dienstbaar in een geest van liefde. **14** Want de hele wet is vervat in dit ene gebod: Heb uw naaste lief als uzelf. **15** Maar als u elkaar als dieren bijt en verscheurt, pas dan maar op dat u niet door elkaar verslonden wordt.

Wat was er aan de hand?

De jongens die Jezus volgden en de wereld introkken met het Goede Nieuws dat de mens door het geloof in Christus met de levende God verbonden worden, hadden het niet gemakkelijk. Als je generaties lang in een bepaald systeem hebt geleefd; een systeem waarin alles wat je wel en niet kon en mocht doen nauwkeurig is vastgelegd, dan is de overgang van dat systeem naar een systeem dat je helemaal verlost van dat oude, op z'n zachtst gezegd even wennen.

Petrus en een paar andere jongens deden precies dit; voor de zekerheid een beetje bij de grens blijven hangen. Zijn taak was om aan de Joden het evangelie te vertellen maar door zijn geloof in Christus voelde hij zich geheel op z'n gemak bij de heidenen en ging regelmatig met ze uit eten. We lezen een stukje uit het verhaal: 2:12 *Maar toen er een paar mensen van Jakobus aangekomen waren, krabbelde hij terug en ging apart zitten, uit angst voor die voorstanders van de besnijdenis.* **13** *Ook de andere Joodse christenen deden met deze schijnvertoning mee, en zelfs Barnabas liet zich meeslepen door hun huichelarij.*

Ik herinner me de eerste keer dat ik in de open zee ging duiken rondom een koraalrif. Nadat je je eerste angstjes overwint en wat op je gemak bent, geniet je van de sensatie van het onder water ademen, de kleuren en de vormen om je heen en na een tijdje zwem je wat verder weg. Je komt bij het eind van het rif aan en plotseling hang je boven een afgrond. De kleuren verdwijnen, de bodem verdwijnt en om je heen is alleen maar water. Je hebt het gevoel dat je naar beneden stort. Het is letterlijk adembenemend! De neiging om meteen terug te keren naar het vertrouwde rif waar alles veel duidelijker is, is groot. Daar zijn de grenzen duidelijk; het is allemaal wat beter te overzien.

Het hoofdthema in Galaten is de wet versus geloof in genade

2:3 *Maar zelfs mijn metgezel Titus, die toch een Griek is, werd niet gedwongen zich te laten besnijden.* **4** *Dat was wat een paar schijnchristenen wilden, die heimelijk waren binnengeslopen om de vrijheid die we in Christus Jezus hebben, te bespieden. Zij wilden ons weer slaven maken.* **5** *Wij hebben echter geen moment voor hen een stap terug gedaan; het ging erom, de waarheid van het evangelie voor u veilig te stellen.*

Wat is die waarheid: het geloof in de genade van God verlost ons van onze schulden en niet de naleving van de wet. (2:16).

Hieruit volgt dan bijna vanzelfsprekende de vraag wat de functie van de wet precies is.

19 *Waarvoor dient dan de wet? De wet is later ingevoerd om de overtredingen aan het licht te brengen, en bedoeld als een tijdelijke maatregel tot de komst van de nakomeling aan wie de belofte gedaan was.*

23 *In de tijd die aan het geloof voorafging, zaten wij opgesloten, bewaakt door de wet, in afwachting van het geloof dat nog geopenbaard moest worden.* 24 *De wet is voor ons dus **een oppasser geweest totdat Christus kwam** en wij door het geloof zouden worden gerechtvaardigd.* 25 *Maar nu het geloof is gekomen, hebben we niet langer een oppasser nodig,* 26 *want u bent allemaal kinderen van God door het geloof in eenheid met Christus Jezus.*

In de eerste gemeente waren zaken zoals de besnijdenis, *regels en voorschriften over wat je wel en niet mocht eten* en de *Joodse kalender* (U houdt vast aan bepaalde dagen en maanden, seizoenen en jaren! 4:10) zaken die op het op en rond het koraalrif van het geloof te vinden waren. Met deze zaken zitten we niet meer zo.

Waarom greep men er zo gemakkelijk naar terug? Plenair

(naar buiten toe een goede indruk maken, alleen maar om te ontkomen aan vervolging om het kruis van Christus, 6:12).

Ik denk dat de kern "meetbaarheid" is. We kunnen dan voor onszelf vaststellen hoe goed we het wel of niet doen. Paulus zegt daarover: 5:3 *Nogmaals verzeker ik iedereen die zich laat besnijden, dat hij verplicht is de hele wet na te leven.* 4 *Als u probeert door middel van de wet rechtvaardig te worden, is uw band met Christus verbroken en hebt u Gods genade verbeurd.*

Wat zijn zaken die ons bij vrijheid die de genade geeft, weghouden? Plenair.

Afgelopen donderdag had ik een urenlang gesprek met een echtpaar, collega's van me. We hadden uitgebreid gesproken over de emotionele en geestelijke reactie die de kanker in het lichaam van hun tweejarige zoontje in hun leven veroorzaakte.

- Geen verwijt naar God. *God is niet verantwoordelijk voor de kanker in zijn lichaam.*
- Geen waarom ons kindje God? *Het regent over godvolle en godloze mensen. Iedereen wordt nat.*
- Geen zelfaanklacht vanwege een te klein geloof. *Als dat een reden zou zijn, was de mensheid allang weggevaagd. Hoe groot ons geloof ook is, het is en blijft aan de krappe kant.*

Waar deze twee mensen vol van zijn is slechts een ding: Amazed by Grace. Ze hebben het geheim ontdekt van een leven uit genade.

Ver na middernacht liep ik de Ierse nacht in; de regen in, de kou in, de wind loeiend door de takken van de eeuwenoude bomen. Terwijl de elementen op m'n lijf inbeukten dacht ik terug aan mijn eigen reis van de afgelopen anderhalf jaar. Een reis waarbij veel zaken in mijn leven op z'n emotionele en geestelijk kop zijn komen staan. Er waren maar weinig dingen die me nog konden roeren. Ik voelde me niet langer behouden, maar ook niet verloren. Ik merkte dat ik me meer en meer terug begon te trekken in mijn eigen wereldje van vragen, twijfels en gevoelloosheid; een gevecht met God over zin en betekenis. Langzaam ontdekte ik dat ik in transitie was. De vijftig gepasseerd; menselijk gezien ruim over de helft – 'ik ga dood gevoelens' en zo... Vragen als 'wat wil ik doen met de rest van mijn leven? Mijn huwelijk, werk, kerk en gezin. Waar de een fluitend door zijn of haar menopauze of andropauze fietst... ik dus niet. De helft van mijn hormoonhuishouding is opgebruikt (volgens wetenschappers), ik ben nog maar een halve man...

Wat heeft dit nu met genade te maken?

Ik dacht dat de genade oneindig groot was. Het is nota bene mijn favoriete christelijke liedje dat ik altijd mee zal zingen. Ik heb geleerd dat de reikwijdte van die genade zoveel groter is dan ik dacht. Laat me de verzen nog eens lezen waarmee we begonnen.

Als de genade je tot in het diepst van je ziel te pakken krijgt stop je met bijten en vereten; Gods ruimte vult je ziel, er komt ruimte voor anderen en je stopt met het bouwen van omgekeerde Eiffel torens op het onmetelijke terrein van de genade. Wat dat is waar we zo goed in zijn. We vinden een vierkante millimeter en planten er een puntje in dat we vervolgens uitbouwen tot een gedrocht. Het is een aanfluiting voor de wereld.

Philip Yancey schreef een boek met de titel "Genade is een Risico." Genade maakt het oordelen moeilijker en lijkt vaak haaks te staan op orde en regels die nodig zijn om gemeente te kunnen zijn en leiden. Het is wel de betere optie. Genade stelt ons in staat om lief te hebben en bevrijdt ons van ons vaak zelfgekozen isolement. Als volkomen vrije mensen kunnen we ons in de wereld bewegen en tot onze medemens verhouden.

Een beetje meer genade maakt ons tot aantrekkelijkere mannen en vrouwen en maakt de kerk tot de beste plek in de wereld.

Ik denk dat Paulus dat in gedachten had toen zijn brief afsloot met de woorden: "Broeders en zusters, onze Heer Jezus Christus zij u genadig. Amen."

1. Genade, zo oneindig groot.

Dat ik, die 't niet verdien
het leven vond, want ik was dood
en blind, maar nu kan 'k zien.

2. Genade die mij heeft geleerd
te vrezen voor het kwaad.

Maar ook - als ik mij tot Hem keer
dat God mij nooit verlaat.

3. Want Jezus droeg mijn zondelast
en tranen aan het kruis.

Hij houdt mij door genade vast
en brengt mij veilig thuis.

4. Als ik daar in zijn heerlijkheid
mag stralen als de zon,
dan prijs ik Hem in eeuwigheid
dat ik genade vond.